

Høringsnotat

**Forslag til endringer i forskrift om innovasjons- og utviklingstilskudd
til nyhets- og aktualitetsmedier**

Høringsfrist: 29.04.2025

1. Innledning

Kultur- og likestillingsdepartementet sender med dette på høring et forslag om enkelte endringer i forskrift om innovasjons- og utviklingstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier. Den viktigste endringen som foreslås, er å endre ordningens generelle vilkår i § 2 slik at flere fagmedier skal kvalifisere til å kunne motta innovasjons- og utviklingstilskudd. Det blir også foreslått en rekke mindre justeringer, bl.a. for å skape bedre harmoni mellom forskriftens bestemmelser og det som har vært praksis i Medietilsynets forvaltning av ordningen.

2. Bakgrunn

Forskrift om innovasjons- og utviklingstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier trådte i kraft 1. juli 2018. Forskriften åpnet for at det kunne gis tilskudd til nærmere bestemte nyhets- og aktualitetsmedier, forutsatt at tilskuddet ble brukt til å finansiere innovasjons- og utviklingsprosjekter. Slike innovasjons- og utviklingsprosjekter skulle utvikle redaksjonelt innhold eller implementere nye løsninger for produksjon, publisering, spredning eller konsum av redaksjonelt innhold.

I sin utredning om de direkte mediestøtteordningene (2021)¹, vurderte Medietilsynet at innovasjons- og utviklingsstøtteordningen i stor grad hadde fungert etter hensikten, men at måloppnåelsen kunne bedres ved å innlemme flere fagmedier i ordningen. Dette var et av de uttalte målene departementet søkte å oppnå da forskriften ble endret 8. desember 2022. Erfaringene med endringene tilsier imidlertid at de ikke har fungert etter sin hensikt. Så å si ingen av fagmedienes søknader er blitt vurdert, fordi fagmediene ikke oppfyller forskriftens generelle vilkår. De generelle vilkårene har dessuten ført til at Medietilsynet har måttet foreta uforholdsmessig ressurskrevende analyser av innholdet i mediene.

3. Nærmere om endringene som foreslås

3.1 Utvidelse av ordningens virkeområde til å gjelde flere fagmedier

3.1.1 Gjeldende rett

Etter ordningen i dag, er medier nødt til å oppfylle en rekke generelle vilkår for å kunne motta innovasjons- og utviklingstilskudd. Disse fremgår av § 2 første ledd bokstav a til c. Bestemmelsen lyder:

«Det kan gis tilskudd etter denne forskriften til nyhets- og aktualitetsmedier som:

- a. har som hovedformål å drive journalistisk produksjon og formidling av nyheter, aktualitetsstoff og samfunnsdebatt til allmennheten. Tilskudd gis ikke til medium som har som hovedformål å drive med reklame eller markedsføring. Tilskudd gis heller ikke til medium som hovedsakelig er rettet mot medlemmer eller ansatte i bestemte organisasjoner, foreninger eller selskap.
- b. inneholder et bredt tilbud av nyhets-, aktualitets- og debattstoff fra ulike samfunnsområder, eller som inneholder et bredt tilbud av nyhets-, aktualitets- og

---

¹ [Medietilsynets utredning om de direkte mediestøtteordningene \(2021\)](#)

debattstoff om politikk, økonomi eller samfunnsliv. Tilskudd gis ikke til medium som inneholder en overvekt av annonser.

- c. har en ansvarlig redaktør med status som svarer til bestemmelsene i Redaktørplakaten.»

Det store flertallet av fagmediene i Norge oppfyller ikke forskriftens vilkår for å motta tilskudd etter ordningen i dag. Dette skyldes avgrensningen mot medier «som hovedsakelig er rettet mot medlemmer eller ansatte i bestemte organisasjoner, foreninger eller selskap», jf. § 2 a første ledd siste punktum. Dette er tilfellet for flere av Fagpressens medlemmer. Så godt som samtlige av fagmediene som beskrives i Medietilsynets utredning fra 2021 som viktige bidragsytere til den offentlige samtalen, har nettopp organisasjoner og foreninger som eiere.

For å kunne vurdere om de generelle vilkårene i § 2 første ledd er oppfylt, har Medietilsynet måttet foreta inngående analyser av mediens innhold. Dette har vært nødvendig for å vurdere om formålsvilkåret i § 2 første ledd bokstav a og innholdsvilkåret i § 2 første ledd bokstav b er oppfylt.

3.1.2 Departementets vurderinger

Innledning

Departementet foreslår å endre § 2 i gjeldende forskrift for å gjøre vilkårene lempeligere. Mediet må:

- være omfattet av medieansvarslovens virkeområde,
- ha en ansvarlig redaktør som har sluttet seg til allment aksepterte presseetiske standarder, og
- ikke inneholde en overvekt av underholdnings-, livsstils- eller forbrukerstoff som er rettet mot leseren som privatperson.

Med dette forsøker departementet å åpne ordningen, slik at fagmedier vil kvalifisere til å kunne motta støtte. Bakgrunnen for forslaget er for det første at flere fagmedier vurderes å utgjøre et viktig bidrag til mediemangfoldet og den åpne og opplyste offentlig samtalen. Videre vurderer departementet at flere fagmedier befinner seg i den samme krevende digitale overgangen som breddemediene. Å åpne for at flere fagmedier kan motta innovasjons- og utviklingstilskudd, vil derfor kunne styrke oppnåelsen av forskriftens formål om å fremme mediemangfold og en opplyst offentlig samtale gjennom å stimulere til redaksjonell, innholdsrettet innovasjon. Samtidig ønsker departementet å lette arbeidsbyrden til Medietilsynet ved å fjerne vilkår som fordrer uforholdsmessig ressurskrevende analyser av mediens innhold.

Fagmedienes bidrag til mediemangfoldet og samfunnsdebatten

I forbindelse med forskriftsendringene i 2022, ble det i høringsnotatet vist til Medietilsynets utredning om de direkte mediestøtteordningene² fra 2021. Der vurderte Medietilsynet fagmedienes bidrag til mediemangfoldet og samfunnsdebatten. På oppdrag fra Medietilsynet,

---

² [Medietilsynets utredning om de direkte mediestøtteordningene \(2021\)](#)

kartla Høgskulen i Volda (HVO)³ disse forholdene nærmere og beskrev fagmediene som en stor, heterogen gruppe medier. HVO vurderte at fagmediene ofte dekker demokratisk viktige temaer som i liten og avtakende grad dekkes av breddemediene, for eksempel nyhets- og aktualitetsstoff fra fiskerisektoren, mediesektoren, universitets- og høgskolesektoren, og rettsvesenet. HVO viste dessuten til at mange fagmedier ofte blir sitert i breddemediene og på Stortinget. Fagmediene publiserer dessuten hyppig nyhetsartikler, noe som gjør dem til nasjonale nyhetsleverandører på sine felt. Endelig vurderte HVO at fagmediene motvirker at det oppstår tematiske blindsoner innenfor viktige områder. Fagmediene kan slik nå ut til allmennheten med viktig nyhetsjournalistikk innenfor felt som supplerer andre mediers dekning. Departementet vurderer at utredningens hovedfunn fremdeles står seg i 2025.

Videre vurderer departementet at fagmedienes rolle som premissleverandører for nyheter og aktualitetsstoff på sine områder kan bli stadig viktigere i en tid preget av des- og feilinformasjon. Fagmediene kan fungere som faglige motstemmer til eksempelvis konspirasjonsteorier, gjennom fagmedienes funksjon som talerør for bransjefellesskap som besitter faglig innsikt i demokratisk viktige temaer.

På bakgrunn av det ovennevnte er det departementets vurdering at fagmediene fremdeles utgjør et viktig bidrag til mediemangfoldet og samfunnsdebatten, og at dette utgjør et viktig supplement til breddemedienes nyhetsdekning. Å åpne for at flere fagmedier kan motta innovasjons- og utviklingstilskudd vil derfor kunne styrke oppnåelsen av formålet om å fremme mediemangfold og en opplyst offentlig samtale gjennom å stimulere til redaksjonell, innholdsrettet innovasjon.

Fagmedienes behov for støtte til innovasjons- og utviklingsprosjekter

Fagmediene har tradisjonelt hatt gode muligheter til å selge annonser og dermed sikre seg driftsinntekter. I senere tid har mediemarkedet imidlertid blitt mer dominert av internasjonale, tech-baserte digitale plattformer. Fagpressen har lagt vekt på at denne utviklingen også vil redusere den tradisjonelle inntektsstrømmen i fagmediene i økende grad. Fagmediene, i likhet med andre redaktørstyrte medier, må derfor digitalisere og innovere for å nå leserne og sikre deres fremtidige driftsbasis. Medietilsynet og HVO har pekt på at den nødvendige digitale overgangen er en utfordring også for mange fagmedier, og HVO mener derfor at å prioritere innovasjons- og utviklingsstøtte til digitalisering i denne gruppen medier, kan være et egnet og treffsikkert virkemiddel for å støtte den digitale transformasjonen.

På denne bakgrunn er det departementets syn at behovet for økonomisk støtte i overgangen til det digitale markedet, også gjelder for fagmedier.

Endringene som foreslås

Departementet foreslår å knytte de generelle vilkårene i forskriftens § 2 opp mot medieansvarslovens virkeområde, slik dette blir definert i medieansvarsloven § 2. Formålet med dette er å utvide kretsen av medier som kvalifiserer til å kunne motta tilskudd etter forskriften. Vilårene for å kunne motta støtte vil være at mediet må «drive regelmessig journalistisk produksjon og publisering» av «nyheter, aktualitetsstoff, samfunnsdebatt eller

---

³ Halvorsen, Bjerke og Aker (2021) *Medieøkonomi, mediemangfold og mediestøtte*, Høgskulen i Volda

annet innhold av allmenn interesse». I Prop.31 L (2019-2020) er innholdet i de ulike begrepene nærmere definert:

«Uttrykket 'nyheter, aktualitetsstoff, samfunnsdebatt' skal tolkes vidt og anses som typetilfeller av innhold som har 'allmenn interesse', jf. nedenfor. Det er ikke noe vilkår at et medium må tilby både nyheter, aktualiteter og samfunnsdebatt for å være omfattet av loven. For eksempel vil rene nyhetsmedier være omfattet. Også medier som utelukkende består av samfunnsdebatt vil være omfattet av loven så lenge det foregår en journalistisk produksjon og publisering knyttet til denne debatten. Elektroniske medieplattformer som bare tilbyr brukergenerert debattinnhold vil på den annen side ikke være omfattet.»⁴

Og videre:

«Med 'allmenn interesse' menes at innholdet har samfunnsmessig betydning, det vil si at det er av en karakter som gjør at borgerne blir informert om det samfunnet vi lever i. I dette ligger også at mediet driver en type journalistisk produksjon som er egnet til å nå ut til allmennheten. Mediet må derfor ha en grad av profesjonalitet og drive virksomhet på et nivå som gjør dette mulig. Private blogger vil som hovedregel ikke være omfattet, selv om det kan tenkes situasjoner hvor en blogg drives på et nivå som grenser mot profesjonell medievirksomhet. Samtidig er det ikke noe krav at mediet er ment å nå hele allmennheten. Også medier som er rettet inn mot et bestemt tema eller en bestemt bransje kan ha allmenn interesse. Medier rettet mot medlemmer av en bestemt organisasjon eller forening er omfattet så lenge de har et nedslagsfelt utover medlemsmassen og en ambisjon om å være premissleverandør og deltaker i samfunnsdebatten på sitt felt. Fagpressen vil derfor som utgangspunkt være omfattet av loven.»⁵

Koblingen til medieansvarsloven § 2 medfører en avgrensning mot medier «som har markedsføring som hovedformål». Dette blir også nærmere definert i lovens forarbeider:

«'Markedsføring' skal forstås på samme måte som i markedsføringsloven, hvor begrepet ikke er direkte definert, men er knyttet opp mot begrepet 'handelspraksis' som er definert i loven § 5 bokstav d. Kriteriet innebærer en avgrensning mot mer eller mindre rene 'reklamemedier'. Loven vil ikke omfatte medier som har som 'hovedformål' å drive med markedsføring, inkludert reklame eller salg, slik som for eksempel reklamemagasiner, postordrekataloger, nettbutikker og TV-shopkanaler og lignende. Gratisaviser vil omfattes så lenge vilkårene i første ledd er oppfylt. Såkalt 'innholdsmarkedsføring', som kjennetegnes av at markedsføringen er utformet som og publiseres ved siden av ordinært redaksjonelt innhold, skal behandles på samme måte som annen markedsføring.»⁶

---

⁴ Prop.31 L (2019-2020) Medieansvarsloven, side 100

⁵ *Ibid.*, side 100

⁶ *Ibid.*, side 100

Videre foreslår departementet å ta inn som et vilkår i forskriften § 2 første ledd siste punktum at mediet må ha en ansvarlig redaktør som har sluttet seg til allment aksepterte presseetiske standarder. Kravet om en ansvarlig redaktør kan i og for seg utledes av koblingen til medieansvarslovens virkeområde. Kravet er imidlertid til en viss grad skjerpet ved at redaktøren i tillegg må ha sluttet seg til allment aksepterte presseetiske standarder. Dette svarer til § 5 første ledd bokstav e i forskrift om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier. Bestemmelsen tar sikte på å sikre at tilskuddsmottakere har redaktører som følger god presseskikk. De presseetiske standardene fremgår eksempelvis av Redaktørplakaten og Vær Varsom-plakaten.

Endelig foreslår departementet å innta en avgrensning i § 2 nytt annet ledd mot medier som inneholder en overvekt av underholdnings-, livsstils- eller forbrukerstoff som er rettet mot leseren som privatperson, da dette ikke er å regne som like relevant for demokratiet og den offentlige samtalen. Avgrensningen svarer til § 5 annet ledd annet punktum i forskriften om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier. Avgrensningen vil kunne medføre at Medietilsynet vil måtte gjennomføre en viss grad av innholdsanalyser, men departementet vurderer at arbeidet ikke vil bli like omfattende som det har vært etter gjeldende forskrift.

Endringene som foreslås vil innebære at flere medier vil kunne få prosjektene sine vurdert av Medietilsynet og Fagutvalget for innovasjons- og utviklingstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier. Til forskjell fra produksjonstilskuddsordningen, er ikke denne støtteordningen rettighetsbasert, og man kvalifiserer ikke automatisk til støtte, dersom de objektive vilkårene er oppfylt. Departementet vurderer at for denne tilskuddsordningen bør innovasjons- og utviklingsprosjektene, slik disse blir beskrevet i søknadene, være av større betydning for en eventuell tildeling av støtte enn objektive kvalifikasjonsvilkår. Prosjektene skal vurderes basert på et faglig skjønn hos både Fagutvalget og Medietilsynet. Forskriftens formål om å «fremme mediemangfold og en opplyst offentlig samtale gjennom å stimulere til redaksjonell, innholdsrettet innovasjon og utvikling» vil være styrende for vurderingen av søknadene, i tillegg til andre prioriterte satsingsområder eller hensyn fastsatt i henhold til § 8, jf. § 5.

3.2 Øvrige justeringer

§ 6 Tilskuddets størrelse

Etter dagens forskrift, er små, lokale nyhets- og aktualitetsmedier en prioritert type medier, jf. § 1 annet ledd. For prosjekter som retter seg mot denne typen medier, kan den offentlige støtten utgjøre inntil 75 prosent av prosjektkostnadene, sammenlignet med inntil 40 prosent av prosjektkostnadene for andre typer medier, jf. § 6.

Det er samtidig slik at flere medier kan gå sammen og søke om tilskudd til et felles prosjekt, jf. § 2 annet ledd. Dersom den som sender søknaden er et lite, lokalt nyhets- og aktualitetsmedium, har praksis vært at inntil 75 prosent av prosjektkostnadene kan innvilges. Dette gjelder selv om de andre mediene i fellesprosjektet ikke er å regne som små, lokale nyhets- og aktualitetsmedier. Dette er etter departementets vurdering ikke i tråd med intensjonen bak prioriteringen.

Departementet vurderer at denne bestemmelsen bør endres, slik at formålet med prioriteringen av små, lokale nyhets- og aktualitetsmedier ivaretas, også for fellesprosjekter. Departementet foreslår derfor å legge til en presisering i § 6 annet ledd om at kun dersom majoriteten av søkerne i fellesprosjekter er små, lokale nyhets- og aktualitetsmedier, kan støtten utgjøre inntil 75 prosent av prosjektkostnadene.

§ 7. Fagutvalg

Etter dagens forskrift § 7 annet ledd, er kompetansen til hvert enkelt fagutvalgsmedlem detaljregulert. Dette fører til en omfattende utnevningssprosess for Medietilsynet. Departementet vurderer at det er viktigere å sikre at Fagutvalgets medlemmer samlet sett har en bred og ulik kompetanse, innen ulike områder.

Departementet foreslår derfor å endre bestemmelsen i § 7 annet ledd, slik at de enkelte medlemmenes kompetanse ikke lenger detaljreguleres. Samtidig bør det fremgå at Fagutvalget samlet sett skal ha bred kompetanse for å utøve sitt mediefaglige skjønn på best mulig måte. I tillegg til medie- og medieøkonomisk kompetanse, teknisk og digital kompetanse, og kompetanse om lokale medier, foreslår departementet å føye til «kompetanse om innovasjon» som en viktig del av Fagutvalgets samlede kompetanse.

§ 8. Kunngjøring

Etter dagens forskrift, kan Medietilsynet «etter råd fra fagutvalg» avgjøre om kunngjøring og tildeling av tilskuddsmidler skal skje en eller flere ganger i året, jf. § 8 første ledd. Det samme gjelder fastsettelse av prioriterte satsingsområder eller hensyn, jf. § 8 annet ledd. Dette er ikke i tråd med det som har vært praksis i Medietilsynets forvaltning av ordningen. Det er Medietilsynet selv som har avgjort antall kunngjøringer og tildelinger og fastsatt prioriterte satsingsområder eller hensyn.

Departementet foreslår derfor å fjerne «etter råd fra fagutvalg» fra § 8 første og annet ledd.

§ 9. Rapportering og kontroll

Etter dagens forskrift, skal tilskuddsmottaker oversende Medietilsynet en rapport om gjennomføringen av prosjektet, jf. § 9 annet ledd. Tilskuddsmottaker skal også legge ved «regnskap som viser disponering av hele tilskuddet, sammenholdt med totalbudsjettet», jf. § 9 tredje ledd første punktum. Dette er en unødvendig komplisert formulering.

Departementet foreslår derfor å klargjøre i § 9 tredje ledd første punktum at tilskuddsmottaker skal legge ved et prosjektrengskap sammen med rapporten.

I tillegg skal regnskapet «være undertegnet av tilskuddsmottaker», jf. § 9 tredje ledd annet punktum. Dette er unødvendig, da regnskapet så godt som i alle tilfeller sendes elektronisk, med elektronisk signatur.

Departementet foreslår derfor å fjerne § 9 annet ledd annet punktum.

4. Forholdet til reglene om statsstøtte

EØS-avtalens artikkel 61 forbyr som utgangspunkt offentlig støtte til næringslivet. Forskriften ble derfor vurdert opp mot EØS-avtalens statsstøtteregelverk og notifisert til EFTAs overvåkningsorgan (ESA) før den trådte i kraft i 2018. ESA vurderte den gang at tilskuddsordningen var forenlig med EØS-avtalens funksjon etter artikkel 61 tredje ledd bokstav c. Endringene i forskriften som ble gjennomført i 2022 ble godkjent av ESA 7. desember 2022, med samme hjemmel. Samtidig godkjente ESA en forlengelse av tilskuddsordningen til 31. desember 2028.

Endringene som foreslås i dette høringsnotatet må imidlertid godkjennes av ESA før de kan tre i kraft.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget om å åpne ordningen ved å gjøre de generelle vilkårene lempeligere vil føre til at flere medier kan søke om støtte enn før. Dette vil igjen føre til en større konkurranse om støtten. I statsbudsjettet for 2025 er det bevilget om lag 23,7 millioner kroner til denne ordningen.

Forslaget om å fjerne vilkår som krever omfattende analyser av medienes innhold vil lette den administrative arbeidsbyrden hos Medietilsynet.